Δημόκριτος

Α Περὶ τῆς τῶν ἀστέρων φορᾶς ἢ κινήσεως. Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος καὶ Κλεάνθης ἀπὸ ἀνατολῶν ἐπὶ δυσμὰς φέρεσθαι τοὺς ἀστέρας νομίζουσιν. Ἀλκμαίων καὶ οἱ μαθηματικοὶ ἀπὸ δυσμῶν ἐπὶ ἀνατολάς.

Γαληνοῦ περὶ φιλοσόφου ἱστορίας ἔκδ. Λειψία 1830 σ. 272

Περὶ οὐσίας ἡλίου. σελ. 2..

Ἀναξίμανδρος τὸν κύκλον εἶναι ὀκτωκαιεικοσαπλασίονα τῆς γῆς ἁρματείῳ τροχῷ τὴν ἁψῖδα παραπλήσιον . . . .

. . Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος καὶ Μητρόδωρος μύδρον ἢ πέτρον διάπυρον . . Ξενοφάνης . . . .

. . Φιλόλαος . . . .

Περὶ οὐσίας σελήνης. σελ. 273

Ἀναξίμανδρος κύκλον εἶναι ἐννεακαιδεκαπλασίονα τῆς γῆς . . . . Ἀναξαγόρας καὶ Δημόκριτος στερέωμα διάπυρον ἔχον ἐν ἑαυτῷ πεδία καὶ ὄρη καὶ φάραγγας.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δημόκριτος.

Λεύκιππος

Περὶ Γαλαξίου.

σελ. 284 285 . . . Δημόκριτος πολλῶν ἢ μικρῶν ἢ συνεχῶν ἀστέρων συμφωτιζομένων εἶναι ἀλλήλοις συναγερμόν.

σελ. 293. Περὶ σχημάτων γῆς

Θαλῆς ἢ οἱ ἀπ' αὐτοῦ σφαιροειδῆ τὴν γῆν νομίζουσι. Ἀναξίμανδρος δὲ λίθῳ κίονι τὴν γῆν προσφερεῖ τῶν ἐπιπέδων. . . . Λεύκιππος τυμπανοειδῆ. Δημόκριτος δισκοειδῆ μὲν τῷ πλάτει κοίλην δὲ τὸ μέσον τῷ μεγέθει.

294 Περὶ ἐγκλίσεως τῆς γῆς.

Λεύκιππος παρεκπεσεῖν τὴν γῆν ἐς τὰ μεσημβρινὰ μέρη διὰ τὴν ἐν τοῖς μεσημβρινοῖς ἀραιότητα ἅτε δὴ πεπηγότων τῶν βορείων διὰ τὸ κατεψῦχθαι τοῖς κρυμοῖς, τῶν δὲ ἀντιθέτων πεπυρωμένων. Δημόκριτος διὰ τὸ ἀσθενέστερον εἶναι τὸ μεσημβρινὸν τοῦ περιέχοντος αὐξανομένην τὴν γῆν κατὰ τοῦτο ἐγκλιθῆναι. τὰ γὰρ βόρεια ἄκρατα, τὰ δὲ μεσημβρινὰ κέκραται. ὅθεν κατὰ τοῦτο βεβάρυνται, ὅπου περισσή ἐστι τοῖς καρποῖς ἢ τῇ αὐξήσει.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δημόκριτος.

Περὶ κινήσεως τῆς γῆς.

Οἱ μὲν ἄλλοι μένειν τὴν γῆν ὑπολαμβάνουσι. Φιλόλα- σελ. 295
ος δὲ ὁ Πυθαγόρειος κύκλῳ περιφέρεσθαι περὶ τὸ πῦρ κατὰ
κύκλου λοξοῦ ὁμοιοτρόπως ἡλίῳ καὶ σελήνῃ. Ἡρακλείδης δὲ ὁ
Ποντικὸς καὶ Ἔκφαντος ὁ Πυθαγόρειος κινοῦσι τὴν γῆν, οὐ μὴν με-
ταβατικῶς, ἀλλὰ τροχοῦ δίκην ἐνηξονισμένην ἀπὸ δυσμῶν
ἐπ' ἀνατολὰς περὶ τὸ ἴδιον αὐτῆς κέντρον. κατ' ἀρ-
χὰς μὲν πλάζεσθαι τὴν γῆν φησιν ὁ Δημόκριτος δι-
ά τε μικρότητα καὶ κουφότητα, πυκνωθεῖσαν δὲ τῷ χρό-
νῳ καὶ βαρυνθεῖσαν καταστῆναι.

Περὶ σεισμῶν γῆς. σ. 296

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Θαλῆς μὲν καὶ Δημόκριτος ὕδατι τὴν αἰτίαν τῶν σει-
σμῶν προσάπτουσιν . . . . . Παρμενίδης καὶ σ. 297
Δημόκριτος διὰ τὸ πανταχόθεν ἴσον ἀφεστῶσαν μέ-
νειν ἐπὶ τῆς ἰσορροπίας οὐκ ἔχουσαν αἰτίαν δι' ἣν δεῦ-
ρο μᾶλλον ἢ ἐκεῖσε ῥέψειεν ἄν. διὰ τοῦτο μόνον μὲν κραδαίνε-
σθαι, μὴ κινεῖσθαι δέ . . . .

Περὶ ἀναβάσεως τοῦ Νείλου. σελ. 300

. . . . Δημόκριτος χιόνος τῆς ἐν τοῖς
πρὸς ἄρκτον μέρεσιν ὑπὸ θερινὰς τροπὰς ἀναλυομέ-
νης νέφη ἐκ τῶν ἀτμῶν πιλοῦσθαι καὶ συνελαυνομένων
πρὸς τὴν μεσημβρίαν καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ τῶν ἐτησίων
ἀνέμων ἀποτελεῖν ῥαγδαίους ὄμβρους ὑφ' ὧν ἐγείρεσθαι τὸν Νεῖ-
λον ποταμόν. . .

Δημόκριτος

Λεύκιππος

ι/

301-302 ### Περὶ αἰσθήσεως ἢ αἰσθητοῦ

Λεύκιππος ἢ Δημόκριτος τὴν αἴσθησιν ἢ τὴν νόησιν γίνεσθαι εἰδώλων ἔξωθεν προσιόντων· μηδενὶ γὰρ ἐπιβάλλειν μηδετέραν χωρὶς τοῦ προσπίπτοντος εἰδώλου.

Πόσαι αἱ αἰσθήσεις

Σελ 303

. . . Δημόκριτος πλείους εἶναι αἰσθήσεις περὶ τὰ ἄλογα ζῷα ἢ περὶ τοὺς θεοὺς σοφούς.

306-7 ### Περὶ ὁράσεως ἢ πῶς ὁρῶμεν

Δημόκριτος ἢ ~~[illegible]~~ Ἐπίκουρος κατ' εἰδώλων εἰσκρίσεις οἴονται τὸ ὁρᾶν συμβαίνειν· ἕτεροι κατ' ἀκτίνων ἔκχυσιν μετὰ τὴν πρὸς τὸ ὑποκείμενον ἔνστασιν . . . . .

307-8 ### Περὶ κατόπτρου ἢ τῶν κατοπτρικῶν ἐμφάσεων

„ . . Δημόκριτος ἢ Ἐπίκουρος τὰς κατοπτρικὰς ἐμφάσεις γίνεσθαι κατ' εἰδώλων ὑποστάσεις ἅτινα φέρεσθαι μὲν ἀφ' ἡμῶν, συνίστασθαι δὲ ἐπὶ τοῦ κατόπτρου κατὰ τὴν ἀντιπεριστροφήν . . . "

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δημόκριθος.

Περὶ φωνῆς. σ. 310-11

Δημόκριθος ϗ θὸν ἀέρα φισὶν ἐς ὁμοιόσχημα θρύπτεσθαι σώματα ϗ συγκαλινδεῖσθαι θοῖς ἐκ θῆς φωνῆς θραύσμασι· κολοιὸς γὰρ παρὰ κολοιὸν ἱζάνει ϗ ἀεὶ θὸν ὁμοῖον ἄγει θεὸς ὡς θὸν ὁμοῖον· ϗ γὰρ ἐν αἰγιαλοῖς αἱ ὅμοιαι ψῆφοι καθὰ θοὺς αὐθοὺς θόπους ὁρῶνθαι, καθ' ἄλλο μὲν αἱ σφαιροειδεῖς καθ' ἄλλο δὲ αἱ ἐπιμήκεις (sic) ϗ ἐπὶ θῶν κοσκινευόνθων δὲ ἐπὶ θὸ αὐθὸ συναλίζεθαι θὰ ὁμοιοσχήμονα ὥστε χωρὶς εἶναι θοὺς κυάμους ϗ ἐρεβίνθους

Τί θὸ θῆς ψυχῆς ἡγεμονικὸν ϗ θίνι ἐστίν. σ. 315

Δημόκριθος ϗ Πλάθων θὸ ἡγεμονικὸν ἐν ὅλῃ θῇ κεφαλῇ καθίσασι Σθράθων ἐν θῷ μεσοφρύῳ, Ἐρασίσθραθος περὶ θὴν μήνιγγα θοῦ ἐγκεφάλου . . . .

Περὶ ἀφθαρσίας θῆς ψυχῆς. σ. 316

Πυθαγόρας ϗ Πλάθων ἄφθαρθον ὄνθαι θὴν ψυχήν. ἐξιοῦσαν γὰρ ἐς θὸ θοῦ πανθὸς ψυχὴν ἀναχωρεῖν πρὸς θὸ ὁμογενές. Οἱ Σθωικοὶ ἐξιοῦσαν θῶν σωμάθων ὑποφέρεσθαι θὴν μὲν ἀσθενεσθέραν ἅμα θοῖς συγκρίμασι γενέσθαι, θαύθην δ' εἶναι θῶν ἀπαιδεύθων, θὴν δὲ ἰσχυροθέραν, οἷα ἐστὶ περὶ θοὺς σοφοὺς ϗ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δημόκριτος.

Λεύκιππος.

σελ. 316 μέχρι τῆς ἐνσωματώσεως. Δημόκριτος ἢ Ἐπίκουρος φθαρτὴν εἶναι ἢ τῷ σώματι συνδιαφθειρομένην. Πυθαγόρας καὶ Πλάτων τὸ μὲν λογικὸν ἄφθαρτον, ἢ γὰρ τὴν ψυχὴν οὐ θεόν, ἀλλ' ἔργον τοῦ ἀϊδίου θεοῦ ὑπάρχειν· τὸ δὲ ἄλογον φθαρτὸν νομίζει.

320 Πῶς οἱ ὄνειροι γίνονται

Δημόκριτος ὀνείρους γίνεσθαι κατὰ τὰς τῶν εἰδώλων παραστάσεις. Στράτων ἀλόγῳ τῇ φύσει τῆς διανοίας ἐν τοῖς ὕπνοις αἰσθητικωτέρας μέν πως τῆς ψυχῆς γινομένης δι' αὐτὸ δὲ τοῦτο γνωστικῆς γινομένης . . .

322 Εἰ σῶμα τὸ σπέρμα.

Λεύκιππος ἢ Ζήνων σῶμα εἶναι· ψυχῆς γὰρ ἀπόσπασμα. Πυθαγόρας ἢ Πλάτων ἢ Ἀριστοτέλης ἀσώματον καὶ εἶναι τὴν δύναμιν τοῦ σπέρματος ὥσπερ νοῦν τὸν κινοῦντα· σωματικὴν δὲ τὴν ὕλην τὴν προχεομένην. Στράτων ἢ Δημόκριτος ἢ τὴν δύναμιν σῶμα, πνευματικὴ γάρ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δημόκριτος.

Λεύκιππος

Εἰ καὶ θήλεια προΐενται σπέρμα. σελ. 322.

Πυθαγόρας ϗ Δημόκριτος ϗ Ἐπίκουρος ϗ τὸ θῆλυ προ-
ΐεσθαι σπέρμα· ἔχει γὰρ παραστάτας ἀπεστραμμένους δια
τοῦτο ϗ ὀρεκτικῶς ἔχειν περὶ τὰς χρήσεις. Ἀριστοτέλης δὲ
ϗ Ζήνων ϗ ὕλην μὲν ὑγρὰν προΐεσθαι οἱονεὶ ἀπὸ τῆς
συγγυμνασίας ἱδρῶτας, οὐ μὴν σπερματικόν. . . »

Πῶς ἄρρενα ϗ θήλεα γίνονται σελ. 324

. . . . Κλεοφάνης, οὗ μέμνηται Ἀριστοτέλης,
τὰ μὲν ἐκ τοῦ δεξιοῦ διδύμου, τὰ δὲ ἐκ τοῦ ἀριστεροῦ.
. Λεύκιππος παρὰ τὴν παραλλαγὴν τῶν μορίων,
καθ' ἣν ὁ μὲν καυλόν, ἡ δὲ μήτραν ἔχει, τοσοῦτον
γὰρ μόνον λέγει. Δημόκριτος τὰ μὲν κοινὰ μέρη ἐξ
ὁποτέρου ἂν τύχῃ· τὰ δ' ἰδιάζοντα ϗ καθ' ἐπικράτειαν.
Ἱππῶναξ δὲ ᾗ μὲν ἡ γονὴ κρατήσειεν ἄρρεν, εἰ δὲ ἡ ὕ-
λη, θῆλυ. »

Πῶς ἐγένετο τὰ ζῶα ϗ εἰ φθαρτά 334.

Ἐπίκουρος ᾗ ἐγένετο ὁ κόσμος ϗ τὰ ζῶα γεννητὰ καὶ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

Δημόκριτος.

σ. 335 φθορὰ ἢ εἰ ἀγένητα ἐκ μεταβολῆς τῶν ἀλλήλων
γίγνεσθαι· μέρη γὰρ εἶναι τὰ κόσμου ταῦτα, ὡς
Ἀναξαγόρας ἢ Εὐρυκλείδης, ἡμεῖς δὲ (;) ὅθεν τῶν
γιγνομένων φθάρεσθαι, διακρινόμενα δὲ ἄλλο πρὸς
335-6. ἄλλο μορφὰς ἑτέρας ἐπιδέχεσθαι. —
Δημόκριτος γεγεννημένα εἶναι τὰ ζῶα συστά-
σει, τὸ δὲ ἐν ὕδατι πρῶτον τοῦ ὑγροῦ ζωογονεῖσθαι.

Πόσα γένη ζώων, ἢ τὰ πάντα αἰσθητὰ ἢ λογικά

~~Δημόκριτος ἢ Ἐπίκουρος τὰ οὐράνια.~~

ὁ Πλάτων ἢ Ἀριστοτέλης τέσσαρα εἶναι ζώων γένη, χέ-
ρσα ἢ τὸν αὐτὸν κόσμον ζῶα χερσαῖα ἔνυδρα πτηνά
οὐράνια ἢ γὰρ τὰ ἄστρα ζῶα εἶναι ἢ αὐτὸν τὸν κόσμον
ζῶον λογικόν, ἀθάνατον, Δημόκριτος ἢ Ἐπίκουρος τὰ
οὐράνια. Ἀναξαγόρας πάντα ζῶα λόγον ἔχειν
ἐνεργητικόν, τὸν δ' οἱονεὶ νοῦν μὴ ἔχειν τὸν παθητικὸν τὸν λεγό-
μενον τοῦ νοῦ ἑρμηνέα... . . .

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ